

కుభిత పథగామి

“మంజుశ్రీ”

వెంకటేశ్వర్లు, కాఫీ తాగి ఆలానే కూర్చున్నాడు. ఎక్కడను పోదామని బుద్ధి పుట్టటం లేదు. ఏదేనా పుస్తకం చూద్దామని పుస్తకాల బీరువా దగ్గరకళ్ళాడు.

కేలెండరు అగువడ్డది. వెంకటేశ్వర్లు జాగ్రత్తగా చూశాడు. అవాళ తను పుట్టినరోజు. వెంకటేశ్వర్లు పుస్తకంమాట ఆలానే మరచిపోయి, పోయి అద్దం ముందు నిలబడ్డాడు. ఆ అద్దం వెంకటేశ్వర్లును వెక్కిరించింది. వెంకటేశ్వర్లు ఆశ్చర్యపడ్డాడు. మొహంలో అస్పష్టంగా యిదివరకు లేని గీతలు కనవడుతున్నాయి. పోయి కూర్చున్నాడు కుర్చీలో, బయట పసారాలో, ముసలాయన దగ్గుతున్నాడు. గొణుగుతున్నాడు. ఎప్పుడూ, ప్రొద్దుట లేచింది మొదలు, తెల్లవారే వరకు గొణుగుతూనే వుంటాడాయన. కలవరింతల్లో గూడా యిదే గొణుగుడు. వెంకటేశ్వర్లు ముసలాయన గొణుగుడేమీ పట్టించుకోడు. వినసైనా వినడు. ఐదారేళ్ళ దగ్గర్నుంచి వింటూనేవున్నాడు. వెంకటేశ్వర్లుకు అలవాటయింది యీ జీవితం. ఇది వెంకటేశ్వర్లు ప్రస్తావన. ఇక వెంకటేశ్వర్లు పూర్వకథ.

అవాళ వెంకటేశ్వర్లు ఇరవై రెండో పుట్టిన రోజు వండుగనాడు, రవణ బలవంతాన వెంకటేశ్వర్లుచేత టీపార్టీ చేయించుకుందామని. అవాళ వెంకటేశ్వర్లు ఆమ్మ వంట్లో సరిగ్గా లేకపోవటం వలన వెంకటేశ్వర్లు ఎవరినీ, తను పుట్టినరోజు వండగ మహోత్సవ సంధర్భమున ఆహ్వానించి యుండలేదు. ఇందుమీద స్నేహితులు విమర్శించుకున్నారేగాని, ఎలాంటి నిశ్చయానికి రాలేక పోయారు. రవణమాత్రం వెంకటేశ్వర్లు బుజంమీద చేయేసి బజారుకు లాక్కుపోయినాడు. వెంకటేశ్వర్లు దిగాలు మొహంచూసి, రవణ, ఏరో యేడుస్తున్నావు. కాఫీ కొద్దులే, పార్కుకెళదారా

అన్నాడు. వెంకటేశ్వర్లు ఏమీ సమాధానం చెప్పలేదు. రవణ దీన్ని గురించి అట్టే అడగనూలేదు. కాఫీతాగి బిల్లు చేతికి తీసుకున్నదాకా ఆసలు మాట్లాడనేలేదు.

కాఫీతాగి అలా రోడ్డుమీద మళ్ళీ వొస్తుంటే, చింతచెట్టుకింద బైరాగులచేత జాతకం చూపించుకునే ముప్పులో నిలుచుండి పోయాడు రవణ. వెంకటేశ్వర్లు కూడా అక్కడనే నిలుచుండి పోయాడు.

బాబ్బాబు! మీ చేయి చూపించండి, అన్నాడు బైరాగి. రవణ చేయి చేతికిచ్చాడు. బైరాగి మొదలెట్టాడు. “మీరు స్వశక్తిమీదనే ఆధారపడి వుంటారు. ప్రతివిషయంలోనూ స్నేహితుల సహాయం ఎక్కువ. స్థిరచరాస్తులు లేవు. వచ్చేవిడు ఘంటాభంగా వెళ్ళియి తీరుతుంది. పెద్ద చదువు రాతలేదు.” ఓరే రవణా, నే పోతున్నానురా, అన్నాడు వెంకటేశ్వర్లు. ఉండవోయ్ ఏడుపు మొహం, సుప్రవాసూ, నేనిస్తాలే డబ్బులు, సువు కూడా చెయి చూపించుకో, అన్నాడు రవణ.

బైరాగి చప్పున రవణచేయి వదిలేసి బాబ్బాబు రాండి. చూస్తే ఆసలు మీబోటివారి చేతినే చూడాలి. రవణలాగి, కూచోబెట్టి, వెంకటేశ్వర్లు చెయి బైరాగి కందించాడు. ‘వెళ్ళివుడవుతుండో కాస్త’ రవణ అంటుండగానే, వెంకటేశ్వర్లు చికాకు పడ్డాడు. బాబూ, ఒక రహస్యం చెబుతాను ఏమీ అనుకోరుగదా! చెప్పమంటారా వద్దా! అన్నాడు బైరాగి. రవణ చెప్పు, తొందరగా చెప్పు! అన్నాడు. మీరు గాఢంగా వొకరిని ప్రేమిస్తున్నారు. ఆ... ఎంతవని జరిగెన్, అన్నాడు రవణ. వెంకటేశ్వర్లు చెయి లాక్కిపోయాడు. ఎవరో ఆ తలోదరి... అన్నాడు రవణ.

అదుగో అలా కోప్పడతారనే బాబూ నేను చెప్పింది. మీకు ఆస్తి యొక్కువగావుంది. మీ

చేతిలో ఆ రేఖ అవపడుతునే వుంది. మీకు మీ ఆస్తిగాక, యిక యిద్దరి ఆస్తి కలిసొచ్చింది. మీకు భార్యమూలకంగా కూడా ఆస్తిరావాలసి వుంది. అద్భుతవంతులు. ఇరవైనాలుగోయేట పెళ్ళి అయి తీరాలి. అప్పుడప్పుడు అవాంతరాలు తప్పవు.”

అవన్నీ సరేలే. మావాడు ప్రేమించిన అమ్మాయిని చేసుకొనగలడా, లేక ఏ రాజకుమారుండైననూ, అంటున్నాడు రవణ.

వెంకటేశ్వర్లు లేచి నిల్చున్నాడు. రవణా వెనకున్నాసురా అన్నాడు.

పార్కులో యేడుపు, ఇప్పుడే వస్తున్నాను. సిజర్ పాకెట్ వొకటి తీసుకపో... అన్నాడు రవణ. వెంకటేశ్వర్లు వెళ్ళిపోయాడు.

రవణ బైరాగిని అడిగాడు—ఆ అమ్మాయిని వీడు చేసుకుంటాడా అని.

నూర్ అండీ...నూరు. ఐతే ఆయన చేతిలో రెండు పెళ్ళిళ్ళున్నాయి, అన్నాడు బైరాగి.

ఛా ఛా...అన్నాడు రవణ.

కావలిస్తే, పావలా యియ్యండి ప్రశ్నచెపు తాను అన్నాడు బైరాగి.

వద్దులే. ఇంకొద్దు. పావలా బైరాగి మొఖా నేసి రవణ పార్కులోకెళ్ళి పోయాడు.

వెంకటేశ్వర్లు సీమచింతచెట్టుకింద వచ్చగడ్డి మీద కూచుని గడ్డంకింద చెయిపెట్టుకొని ఆలోచిస్తుండగా, రవణ బుజం తట్టాడు “ఏరా, ఆ అమ్మాయిని గురించేనా, అంతగా ఆలోచిస్తున్నావు” అంటూ.

వెంకటేశ్వర్లు సీరియస్ అయినాడు. వెళ్ళవ్వ గుడు వాగకు రవణా, ఎప్పుడూ గోల, అన్నాడు.

ఏమిటోయ్, లేకపోలే మహా షిరోలాగా, అప్పుడే ప్రేమించటమా? ఇంకేం ప్రేమలో వడ్డావు గాబోలు. ఫది రోజులనుంచీ చూస్తూనే వున్నాను నీ వాలకం! విరహంలో వేగుతున్నావు కాబోలు. అణాకాని మొహమేసుకుని...నోరూ యరా, నెచ్చులేకపోతేసరి. అన్నాడు వెంకటేశ్వర్లు ఎందుకూరా, అలా ఇదయిపోతావు? ఆసలు సంగతినాకు చెప్పు. నే చెవుతా తరువాత సంగతి. అన్నాడు రవణ ఏమిటిరా, నీ మొహం, చెప్పేది. జాతకాల సంగతి నేను నమ్మను, అన్నాడు వెంకటేశ్వర్లు. అవన్నీ అలావుంచవోయ్. ఆ అమ్మాయి

ఎవరంట! ఓరే, అమ్మాయిలేదు, అబ్బాయిలేదు, నోరూయరా అన్నాడు వెంకటేశ్వర్లు, ఇదిగో నీ యిష్టం చెపుతున్నాను, ఇక నోరు తెరిస్తే పూరుకోను.

కాదురా, వెంకటేశ్వర్లు, అంత వినదగనివాడి నటరా. మిత్రుణ్ణి మోసంచేస్తే నరకానబడతావు, చెప్పు. రమణ ఒక పట్టాన వదలడని వెంకటేశ్వర్లుకు తెలుసు, అందుకని.

మా యింటివెనుక రెండోబజారులో జామచెట్టు లేదూ, ఒకసారి కాయలుకోసి తిట్టు తింటివే మూడేళ్ళ క్రింద, అన్నాడు వెంకటేశ్వర్లు.

వాసీ...ఆ అమ్మాయినా, చింతాకంతుకళ్ళు చేంతాడంత జడా...ఆ...నవ్వాడు రవణ.

వెంకటేశ్వర్లుకూడా నవ్వాడు.

తమాషాకు చెప్పానులే, ఆసుకున్నాడు వెంకటేశ్వర్లు.

కాని అది నిజమయింది. నిరండు హృదయం తోటి ప్రేమించాడు వెంకటేశ్వర్లు. రోజూ, జడ పూగించుకుంటూ, కళ్ళు పెద్దవిచేసి, వెంకటేశ్వర్లు కూచునే కిటికీవైపు చూస్తూ, స్కూలుకెళ్ళేది ఆ అమ్మాయి. ఇరవైమాడో పుట్టిరోజు రాకుండానే వెంకటేశ్వర్లు అమ్మ కాస్తా చచ్చిపోయింది. ఇరవై నాలుగో పుట్టిరోజు పండుగనాడు మేనత్త చచ్చి ఆస్తికాస్తా చచ్చింది. వెంకటేశ్వర్లు గుండెల్లో కమల పదిలంగా కూచుంది. ఇంట్లోకొచ్చి వెంకటేశ్వర్లుతో మాట్లాడికూడా పోయేది. ఇరవై అయిదోయేట వస్తుందనగా వెంకటేశ్వర్లు నాన్న పెండ్లిప్రయత్నాలు చేయసాగాడు. వెంకటేశ్వర్లు ధైర్యంగా, వాళ్ళనాన్నముండు చెప్పేశాడు. వాళ్ళ నాన్న కమల వాళ్ళనాన్నతోటి మాట్లాడి, కమల జాతకాన్ని తీసుకొచ్చాడు. ఆయనకు జాతకాలంటే తగనిపిచ్చి.

వెంకటేశ్వర్లు నాన్న దగ్గరకువచ్చి జాతకాలు చూసే పెద్దమనిషి మీరీ పెళ్ళి మాసుకోండి, అన్నాడు. వెంకటేశ్వర్లుకు, కల్లు ఎత్తగా కాల్చి గుండెలమీద పెట్టినట్లు అనిపించింది.

జాతకాలు చూసే పెద్దమనిషి చెప్పాడు. ఆ అమ్మాయి చేతిలో భర్త్యోకోకం వుందట- వెంకటేశ్వర్లు ఆకాసాధం కూలిపోయింది.

వెంకటేశ్వర్ల నాన్న, చచ్చినారే, ఆ అమ్మా యిని చేసుకోసీయనన్నాడు.

కమల తెలుసుకోలేకపోయింది. వెంకటేశ్వర్ల కమలకు మొహం చూపించటమే మానేశాడు.

కమల కుమిలికమిలి, వెంకటేశ్వర్లకు తీరిన శిక్షగా, వెంకటేశ్వర్ల ఇరవై ఆరవ పుట్టినరోజు పండుగ నాడు నూతిలో పడి చచ్చిపోయింది.

తండ్రిని, జాతకం చెప్పినవాణ్ణి, వాళ్లు తెలియకుండా తిట్టాడు వెంకటేశ్వర్లు.

ఇది పూర్వ కథ.

ఇక వెంకటేశ్వర్ల జీవితనాటకంలో ఉత్తర రంగము: రెండు సంవత్సరాలదాకా, వెంకటేశ్వర్లను పెండ్లి చేసుకోమని ఆడగలేకపోయాడు వాళ్ళ నాన్న. అప్పటినుంచే లోపల్లోపలనే గొణుక్కవటం మొదలెట్టాడు. తరువాత వెంకటేశ్వర్లు పెండ్లి మాటే ఆలోచించలేదు. ఇవాళ వెంకటేశ్వర్లకు ముప్పుయిరెండో పుట్టినరోజు.

వెంకటేశ్వర్లు కుప్పిలో కూర్చుని, పుస్తకంలో కమల ఫోటో చూస్తూ కూచున్నాడు.

పంటవాడొచ్చి అడిగాడు “ఏంకూర చెయ్యి మంటారయ్యా” అని.

ఏదోఒకటిలే పో అన్నాడు వెంకటేశ్వర్లు.

బయట ముసలాయన యికా గొణుగుతూనే వున్నాడు.

వీధిలో “చేతులు చూస్తాం, సాముద్రికం చెపుతాం, జరిగినవీ, జరగబోయేవీ, సంతలు

చెపుతాం” అని అరుస్తూపోతున్న బైరాగుల కేక వినపడ్డని వెంకటేశ్వర్లకు.

వెంకటేశ్వర్లకు తమాషావేసింది. పంటవాణ్ణిపిలిచి ఆ బైరాగులను యింట్లోకి రానియ్యమన్నాడు.

బైరాగులింట్లోకి వస్తూంటే “నీడికి కళ్యాణం గీత వుందో లేదో” అని గొణిగాడు ముసలాయన.

వెంకటేశ్వర్లు బైరాగికి చేయించాడు.

బైరాగి చెప్పుకపోతున్నాడు.

“అదృష్టవంతులు. ఆస్తిపాస్తులకు కొడువలేదు. వాడిదుడుకులు తప్పవు. ఓ ముఖ్యవిషయం చెపుతాను, చెప్పుమంటారా... సరిగ్గా ఆ రేళ్ళకిందట మీ భార్య చచ్చిపోయింది. నిజమేనా?...

వెంకటేశ్వర్లు వణికిపోయాడు. బైరాగి చెప్పుకు పోతున్నాడు- మీకు మళ్ళీ పెళ్ళిగావల్సింది. ఇంకో యేడాదిలో పెండ్లయితుంది. నిజం. తప్పక కావలె. మీ చేతిలో రెండుసార్లు వివాహం చేసు చేసుకోవాల్సినరాతవుంది. మీ భార్య... నూతిలో పడి చనిపోయింది.

వెంకటేశ్వర్లు వెంటనే వాణ్ణి చంపేశాడు.

వాకిట్లో ముసలాయన బైరాగిని నిలేసి ‘కళ్యాణం రాతగురించి’ అడుగుతున్నాడు.

ఆ ప్రయత్నంగా వెంకటేశ్వర్లకసాని పిచ్చిగా నవ్వుకున్నాడు.

“ప్రథమభార్య సరిగ్గా ఆ రేళ్ళకిందట నూతిలో పడి చచ్చిపోయింది” అనే మాటలు వెంకటేశ్వర్ల మనసులో మెదిలినయి. విచారపూరితమైన మొహంమీద ధరస్మితం తొంగిచూచింది.

మానవ హృదయాలను శాసించి అదుపులోకి తీసుకురావడానికి ఎన్నడూ ప్రయత్నించకు. ఒక్కొక్కప్పుడు మానవ హృదయం ఇనవ “స్పింగు” లాంటిది: నొక్కినకొద్దీ పైకి తంతుంది. సూర్యగోళం కంటె ఎక్కువ వేడెక్కిపోగలదు; లేదా ఉత్తరధ్రువపు మంచుకంటె చల్లగా ఘనీభవించగలదు; మానవ హృదయం నికి కాంతిరేఖను మించిన వేగం ఉంది: ఒక లిప్తకాలంలో ప్రపంచపు పొలిమేరను అంటుకుని తిరిగి రాగలదు. గంభీర కాసార గర్భంవలె ప్రశాంతంగా, నిశ్చలంగానూ ఉండగలదు, ఉద్రేకంవస్తే ప్రళయకాల యూంయూనిలంవలె ఊర్భించి పోనూగలదు. పసిపాప అమాయకత్వం, పరమాత్మ నిగూఢతత్వం - రెంటిని తనలో యిముద్దుకోగలదు. వాయుగమనంతో పరిగెత్తే లేడివంటిది మానవ హృదయం: దానిని శాసించడానికి ఎన్నడూ ప్రయత్నించకు. — (ఫ్రెనా తత్వజేత్ర మాహాంగ్ ట్యూ)